

Informace ze zdravotnictví Libereckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Liberec
14.5.2004

4

Gynekologická péče - činnost v Libereckém kraji v roce 2003

Gynaecologic Care - Activity in branch in the Liberecký Region in 2003

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru gynekologie v Libereckém kraji v roce 2003 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti oboru a o dispenzarizovaných pacientkách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče ženských oddělení nemocnic.

Summary

Information on health care activity in the branch of gynaecology in the Liberecký region in 2003 contains data about out-patient care by type of establishment and by districts of the region, data about personnel capacity, gynaecological activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospital gynaecology departments.

Podkladem pro vytvoření tohoto materiálu byl výkaz A (MZ) 1-01 o ambulantní činnosti zdravotnických zařízení, výkaz L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu a jeho využití a výkaz L (MZ) 3-01 o činnosti ženských oddělení nemocnic. Tyto výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR.

Činnost oboru gynekologie

Liberecký kraj má 59 pracovišť ambulantní gynekologické péče, ve kterých zajišťuje lékařskou péči 55,65 lékařů (z toho 40,75 praktických lékařů) a 72,84 středních zdravotnických pracovníků. Do uvedených hodnot jsou započítány také smluvní pracovníci, úvazek lékařů pracujících na dohodu, smlouvu o dílo nebo jako spolupracující rodinný příslušník byl k 31.12.2003 v našem kraji pouze 0,60. Na 1 lékařské místo připadlo v kraji ročně celkem 8 498 ošetření (vyšetření). Největší počet vyšetření na 1 lékaře byl proveden v samostatných ordinacích praktického lékaře gynekologa (8 810).

V průběhu roku bylo provedeno celkem 472 923 ambulantních ošetření (vyšetření) žen. Praktičtí lékaři gynekologové se podíleli na všech ošetřeních 75,9 %, na gynekology specialisty připadlo 24,1 %. Při přepočtu na jednu ženu vychází v Libereckém kraji 2,16 ošetření (vyšetření) ročně. Jsou v tom ovšem zahrnuta i vyšetření u gynekologů specialistů (u praktických lékařů to bylo 1,64 vyšetření na 1 ženu za rok) a tento údaj navíc nadhodnocuje ambulantní péče o těhotné. Počet nově přijatých těhotných žen v Libereckém kraji byl 5 038 (v roce 2002 to bylo 4 852). Výrazně nejvyšší podíl těhotných byl v okrese Česká Lípa.

Dlouhodobě nejen v našem kraji je zaznamenáván rostoucí podíl žen užívajících antikoncepci pod lékařským dohledem. Počet těchto žen byl v roce 2003 v našem kraji 48 969, to představuje 45,99 % žen fertilního věku (v roce 2002 to bylo 41,7 %). Většina žen užívá antikoncepci v podobě hormonální (87,65 %) a jen 12,35 % v podobě nitroděložní. Nejvyšší podíl žen užívajících antikoncepci vykazoval okres Semily (51 %), nejnižší okres Jablonec nad Nisou (40 %).

Závažné a bedlivě sledované jsou údaje o pacientkách s nově zjištěným karcinomem. V roce 2003 bylo v našem kraji pro zhoubný novotvar v ambulantních gynekologických pracovištích nově dispenzarizováno 151 žen (v roce 2002 to bylo 150 žen). Nejčastěji se jednalo o zhoubný novotvar těla a hrdla děložního čípku (68 %). V celé České republice byl zjištěn zhoubný novotvar u 6 386 žen, oproti roku 2002 to znamená o 2,4 % méně. Počet prekanceróz děložního hrdla, zjištěných v Libereckém kraji, vzrostl oproti minulému roku o 22 % na 1 595 případů.

Činnost ženských oddělení nemocnic

Vedle uvedených informací o ambulantní péči přináší tento materiál také vybrané údaje o lůžkové péči na gynekologických a porodnických odděleních nemocnic.

- Porodnická činnost

V roce 2003 bylo v Libereckém kraji provedeno 4 099 porodů (v roce 2002 to bylo 4 078). Největší počet porodů na 1 tisíc žen fertilního věku je v okrese Semily (52), pak následuje okres Liberec (41), dále okres Jablonec nad Nisou (34) a nejnižší počet byl v okrese Česká Lípa (30). Je však nutné poznamenat, že porod není v tomto případě zahrnován podle trvalého bydliště ženy, ale podle místa porodu. Ukazatel tedy nevypovídá o míře porodnosti žen v daných okresech, je ovlivněn počtem porodnic v okrese (okres Semily a Liberec po 2 porodnicích, Jablonec a Česká Lípa po 1 porodnici). V tomto roce nebylo zaznamenáno v Libereckém kraji žádné úmrtí v souvislosti s porodem (v ČR jich bylo 8).

- Gynekologická činnost

Celkem 8 646 žen podstoupilo gynekologickou operaci (včetně ambulantních operací a potratů s nutnou hospitalizací). Na 1 tisíc žen připadalo v Libereckém kraji 39 gynekologických operací (v roce 2002 jich bylo v průměru 41 na tisíc žen). Nejvíce žen bylo operováno v nemocnicích v okrese Liberec (46,73 operací na tisíc žen) a nejméně v okrese Česká Lípa (26,82 operací na tisíc žen). V souvislosti s gynekologickým onemocněním zemřelo v tomto roce v Libereckém kraji 14 žen (v roce 2002 to bylo 16 žen). V České republice zemřelo celkem 355 žen (v roce 2002 jich bylo 337).

Zpracovala:

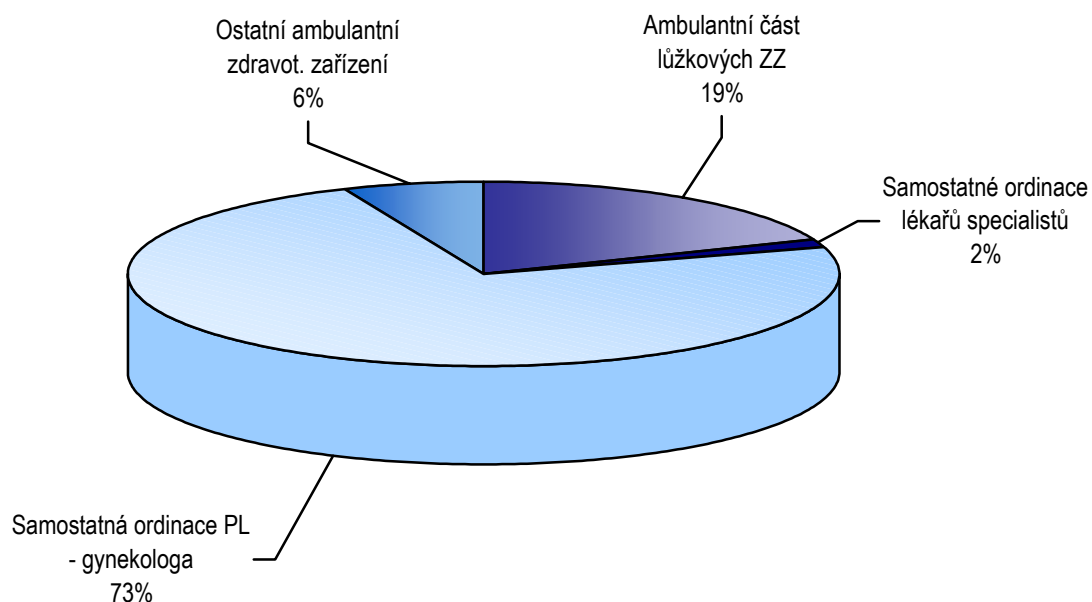
Monika Kettnerová
ÚZIS ČR, Liberecký krajský odbor
Voroněžská 144
400 01 Liberec 1
tel.: 485217230
kettnerova@uzis.cz, <http://www.uzis.cz>

Personální zajištění a počet ošetření (vyšetření) v ambulantních zdravotnických zařízeních

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet zaměstnanců ¹⁾		Počet ošetření (vyšetření)			
		lékaři	SZP	celkem		z toho	
				absolutně	v %	na 1 lékaře	na 100 žen
Ambulantní část lůžkových ZZ	6	10,46	26,55	81 719	17,3	7 813	37,26
Samostatné ordinace lékařů specialistů	2	0,90	0,60	4 605	1,0	5 117	2,10
Samostatná ordinace PL - gynekologa	45	40,75	42,08	359 035	75,9	8 811	163,71
Ostatní ambulantní zdravot. zařízení	6	3,54	3,61	27 564	5,8	7 786	12,57
Liberecký kraj	59	55,65	72,84	472 923	100,0	8 498	215,64

¹⁾ Součet úvazků (včetně smluvních)

Struktura ambulantních lékařů gynekologů podle druhu zdravotnických zařízení v Libereckém kraji roce 2003

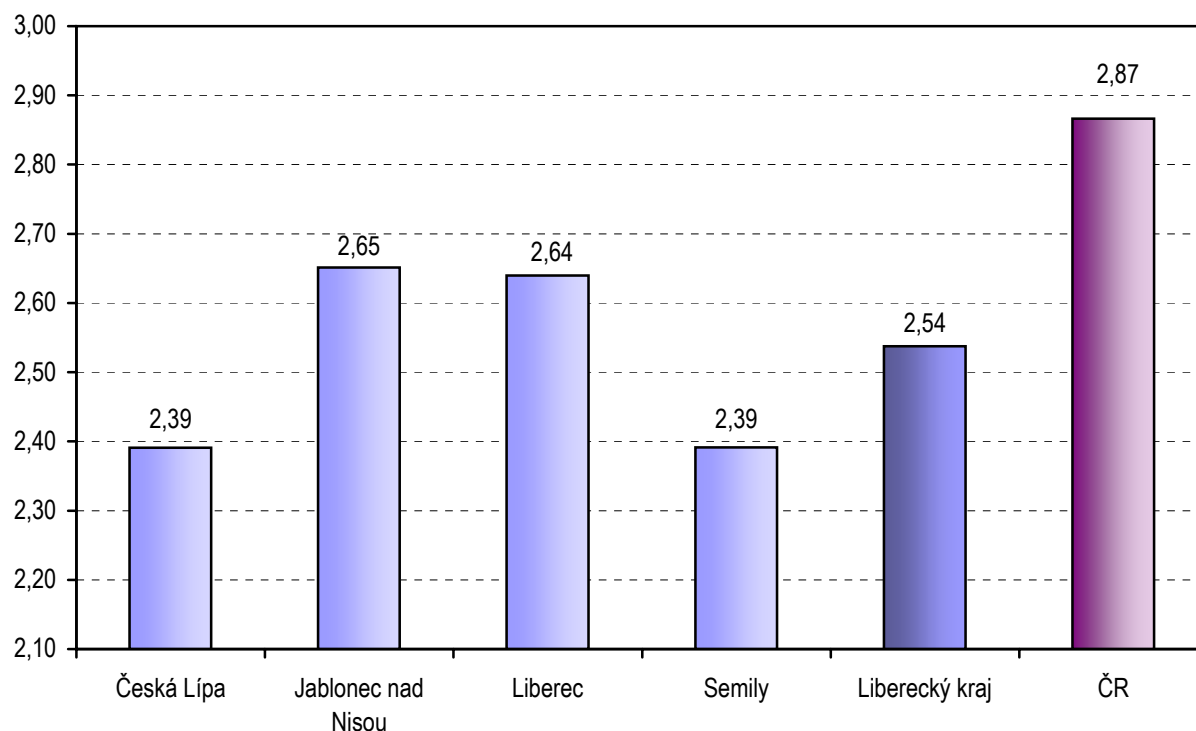

Personální zajištění a počet ošetření (vyšetření) dle územních celků

Území, okres	Počet ZZ a pracovišť	Počet zaměstnanců ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření		
		lékaři		SZP	celkem	z toho	
		celkem	na 10 tis. žen			v amb.části. lůž.zařiz.	na 1 ženu
Česká Lípa	14	12,89	2,39	17,06	112 819	14 190	2,09
Jablonec nad Nisou	14	12,05	2,65	20,56	107 636	5 416	2,37
Liberec	22	21,55	2,64	25,17	170 672	27 487	2,09
Semily	9	9,16	2,39	10,05	81 796	34 626	2,14
Liberecký kraj	59	55,65	2,54	72,84	472 923	81 719	2,16
ČR	1 455	1 499,98	2,87	1 892,28	11 080 979	1 835 930	2,12

¹⁾ Součet úvazků (včetně smluvních)

**Počet ambulantních lékařů gynekologů na 10 tisíc žen
v Libereckém kraji v roce 2003**

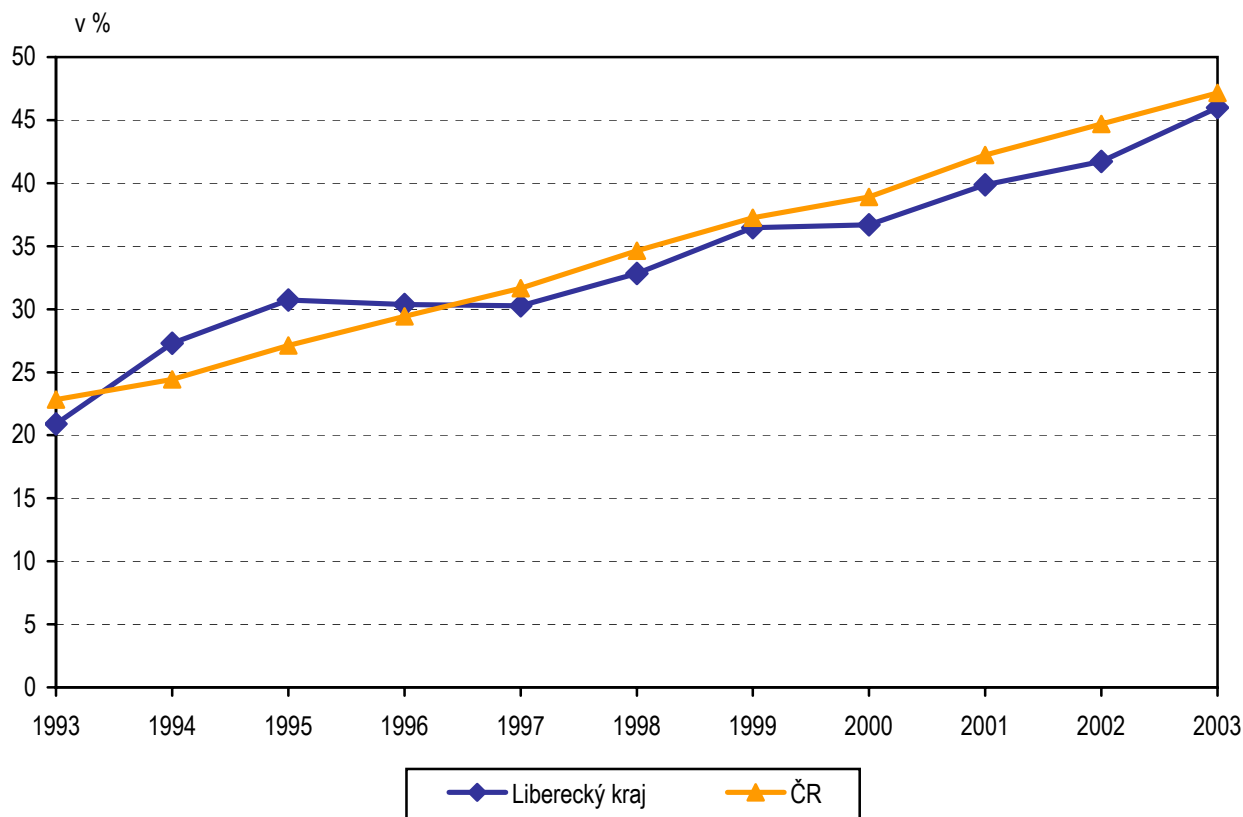

Ženy užívající antikoncepci *) dle územních celků

Území, okres	Počet žen užívajících antikoncepci					
	celkem	% z žen fertilního ¹⁾ věku	z toho			
			hormonální		nitroděložní	
			absolutně	v %	absolutně	v %
Česká Lípa	13 552	49,09	11 840	87,37	1 712	12,63
Jablonec nad Nisou	8 745	40,00	7 698	88,03	1 047	11,97
Liberec	17 485	44,96	15 292	87,46	2 193	12,54
Semily	9 187	50,70	8 090	88,06	1 097	11,94
Liberecký kraj	48 969	45,99	42 920	87,65	6 049	12,35
ČR	1 195 325	47,15	1 026 746	85,90	168 579	14,10

*) Pod lékařským dohledem

1) 15 - 49 let

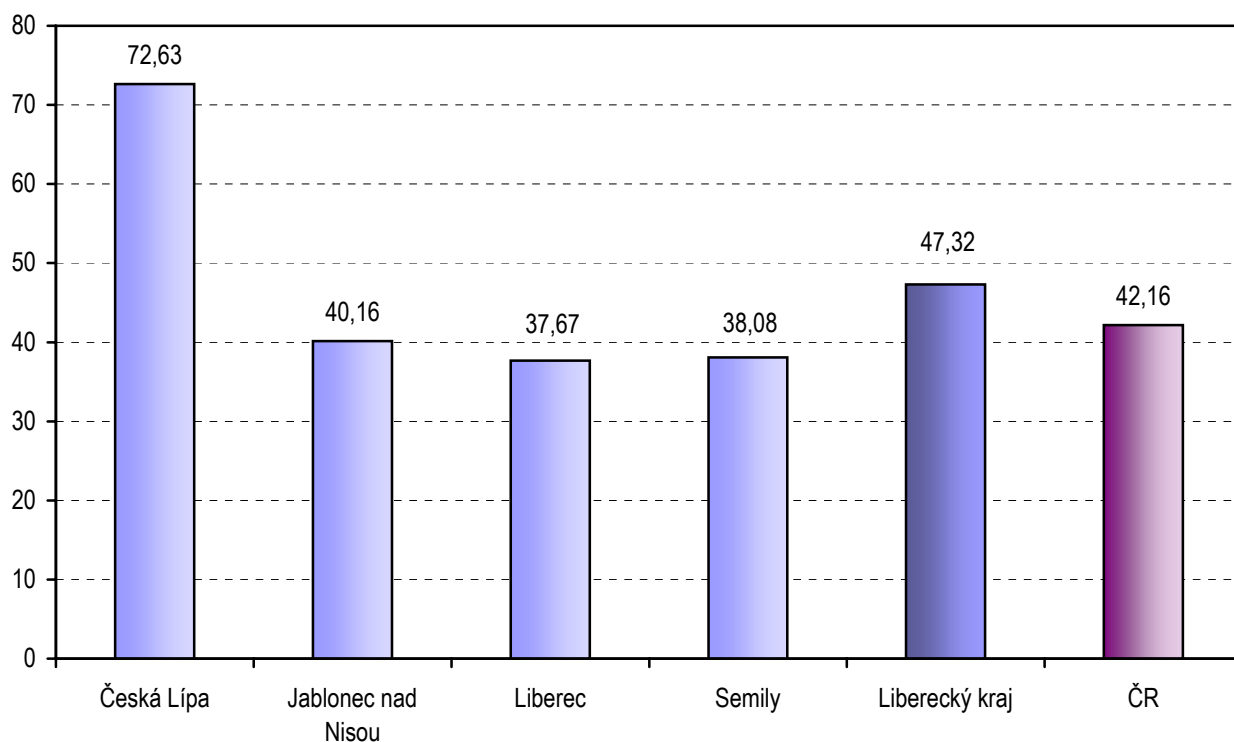
Podíl žen fertlního věku užívajících antikoncepci
v letech 1993-2003

Péče o ženy v těhotenství a šestinedělí dle územních celků

Území, okres	Počet nově přijatých těhotných žen		Návštěvy ženských sester		
	absolutně	na 1 000 žen fertilního ¹⁾ věku	celkem	z toho u	
				těhotných	šestinedělek
Česká Lípa	2 005	72,63	299	21	132
Jablonec nad Nisou	878	40,16	639	246	387
Liberec	1 465	37,67	78	45	24
Semily	690	38,08	258	142	111
Liberecký kraj	5 038	47,32	1 274	454	654
ČR	106 869	42,16	16 979	5 275	10 386

¹⁾ 15 - 49 let

**Počet těhotných na 1 000 žen fertilního věku
v Libereckém kraji v roce 2003**

Gynekologická a porodnická činnost dle územních celků

Území, okres	Gynekologická činnost				Porodnická činnost			
	počet operovaných ¹⁾ žen		počet zemřelých v souvislosti s gynekologickým onemocněním		počet porodů			
	celkem	na 1 000 žen	celkem	z toho operovaných	celkem	na 1 000 žen fertilního věku ²⁾	z toho předčasné	
							absolutně	v %
Česká Lípa	1 446	26,82	6	-	816	29,56	179	21,94
Jablonec nad Nisou	1 266	27,86	2	-	737	33,71	77	10,45
Liberec	3 815	46,73	4	2	1 605	41,27	123	7,66
Semily	2 119	55,32	2	1	941	51,93	72	7,65
Liberecký kraj	8 646	39,42	14	3	4 099	38,50	451	11,00
ČR	188 755	36,07	355	87	92 870	36,64	10 150	10,93

¹⁾ Včetně ambulantních operací a potratů s nutnou hospitalizací

²⁾ 15 - 49 let

Dispenzarizované pacientky pro vybranou diagnózu dle územních celků

Území, okres	Novotvar in situ ¹⁾ (D05-D06, D07.0-3)	Počet prvně zjištěných onemocnění					
		prekancerózy děložního hrdla (N87.0-2)	ZN hrdla děložního (C53.-)	ZN těla děložního (C54.-)	ZN ovarií (C56)	ZN prsu (C50.-)	ZN ostatních lokalizací ²⁾
Česká Lípa	3	144	8	8	4	-	3
Jablonec nad Nisou	18	413	13	11	7	1	3
Liberec	21	890	18	24	17	-	7
Semily	23	148	5	15	6	-	1
Liberecký kraj	65	1 595	44	58	34	1	14
ČR	2 036	29 399	1 200	2 086	1 096	1 544	460

¹⁾ D05.- carcinoma (novotvar) in situ prsu, D06.- carcinoma in situ hrdla děložního, D07.0-D07.3 carcinoma in situ jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

²⁾ C51.- zhoubný novotvar vulvy, C52 zhoubný novotvar pochvy - vaginy, C57.- zhoubný novotvar jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

Využívání lůžkového fondu ženských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	kraj	ČR
Počet oddělení	6	123
Počet zaměstnanců ¹⁾		
lékaři	35,50	789,69
střední zdravotničtí pracovníci celkem	147,11	3 436,89
střední zdravotničtí pracovníci u lůžka	126,31	2 770,35
nižší a pomocní zdravotničtí pracovníci u lůžka	16,00	497,87
Průměrný počet lůžek	268,13	6 529,15
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	183,9	4 207,3
na 1 lékaře	5,2	5,3
na 1 SZP u lůžka	1,5	1,5
Počet lékařů na 100 lůžek	13,50	12,30
Počet SZP na 100 lůžek	55,94	53,54
Počet hospitalizovaných	12 387	297 019
Nemocniční letalita	1,1	1,2
Využití lůžek ve dnech	250,3	235,2
Průměrná ošetrovací doba	5,4	5,2
Prostoj lůžek ²⁾	1,8	2,3

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s ženským oddělením v kraji:

Krajská nemocnice Liberec, p.o.
Nemocnice Jablonec nad Nisou
Městská nemocnice Jilemnice
Nemocnice Turnov
Nemocnice Česká Lípa
Nemocnice Frýdlant, s.r.o.